

شنبه 4 اسفند 1397-18 جمادی الثانی 1440-23 فوریه 2019

درگذشت "ابوالحسن اقبال آذر" هنرمند تعزیه خوانی (1349 ش)

درگذشت "ابوالحسن اقبال آذر" هنرمند تعزیه خوانی (1349 ش)

ابوالحسن اقبال آذر ملقب به اقبال السلطان در سال 1250ش در اطراف قزوین به دنیا آمد. وی در ابتدا به کسب دانش پرداخت اما به خاطر عشق و علاقه وافری که به موسیقی داشت، چون از صدای خوبی برخوردار بود، مدرسه را به کنار نهاد و به تحصیل موسیقی و آواز همت گماشت. اقبال آذر در جوانی به تبریز رفت و در اندک زمانی در هنر تعزیه خوانی به شهرت رسید و به دربار محمدعلی میرزا، ولیعهد قاجار راه یافت. با مرگ مظفرالدین شاه، اقبال آذر نیز به همراه شاه جدید به تهران رفت و در تکیه دولت به کار تعزیه پرداخت. وی بعدها مدتی در تبریز و سپس در تهران اقامت داشت و به تعزیه خوانی مشغول بود. روش اقبال در خواندن آواز از سبک تعزیه بهره داشت، یعنی بلند و با تحریر می خواند و مانند تعزیه خوانان، توجه زیادی به کیفیت ادای شعر نداشت. وی سرانجام در اوایل اسفند 1349 در حدود 100 سالگی درگذشت.

انتخاب آیت الله "بهشتی" به عنوان ریاست دیوان عالی کشور از سوی امام خمینی (1358ش)

به دنبال تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تشکیل مجلس شورای اسلامی، طی حکمی از جانب حضرت امام خمینی، آیت الله دکتر سید محمد حسینی بهشتی به عنوان اولین رئیس دیوان عالی کشور، بالاترین مقام قضایی پس از پیروزی انقلاب اسلامی برگزیده شد تا برای این تشکیلات حیاتی که نقش مهم و تعیین کننده ای در جامعه دارد، با درک و درایت والای ایشان زمینه اجرای قوانین اسلام فراهم شود و عدل و قسط در جامعه رواج یابد. ایشان نیز در طول مدت عهده داری این مسئولیت خطیر و شریف، منشأ خیر و خدمت فراوانی گشت، امور قضایی کشور را سامان بخشید و با به کارگیری قضات عادل و عالم، نظام قضایی را دگرگون ساخت. همچنین در این روز، آیت الله سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی نیز به دادستانی کل کشور تعیین شد. این انتخاب، همزمان با تثبیت نظام جمهوری اسلامی به منظور تشکیل و سامان دهی قوه قضاییه، متناسب با اهداف و ارکان نظام اسلامی انجام گردید.

زادروز دکتر حسابی (1281ش)

پروفسور محمود حسابی فیزیکدان برجسته و دانشمند کم نظیر معاصر ایران در تاریخ چهارم اسفندماه سال ۱۲۸۱ هجری شمسی زاده شد. پدرش (سیدعباس معزالسلطنه) و مادرش (گوهرشاد حسابی) هر دو اهل تفرش بودند. او چهار سال اول دوران کودکی اش را در تهران سپری نمود. سپس به همراه والدین و برادرش عازم شامات شد. در هفت سالگی تحصیلات ابتدایی خود را در بیروت با تنگ دستی و مرارت های دوری از میهن، در مدرسه کشیش های فرانسوی آغاز کرد. در همان زمان، تعلیمات مذهبی و ادبیات فارسی را نزد مادرش فرا می گرفت. او قرآن و دیوان حافظ را از حفظ می دانست. او هم چنین بر کتب بوستان، گلستان سعدی، شاهنامه فردوسی، مثنوی مولوی و منشیات قائم مقام فراهانی اشراف کامل داشت. حسابی با شعر و موسیقی سنتی ایران و موسیقی کلاسیک غرب به خوبی آشنا بود و در نواختن ویولن و پیانو مهارت داشت. وی در چند رشته ورزشی نیز موفقیت هایی کسب کرد، از جمله کسب مدرک نجات غریق در رشته شنا در دوران نوجوانی در بیروت. شروع تحصیلات متوسطه او مصادف با آغاز جنگ جهانی اول و تعطیلی مدارس فرانسوی زبان بیروت بود. از این رو، به مدت دو سال در منزل به تحصیل پرداخت. پس از آن در کالج آمریکایی بیروت به تحصیلات خود ادامه داد. در سن هفده سالگی، لیسانس ادبیات و در سن نوزده سالگی لیسانس بیولوژی را اخذ نمود. پس از آن در رشته مهندسی راه و ساختمان از دانشکده فرانسوی مهندسی در بیروت فارغ التحصیل شد. در آن دوران با اشتغال در نقشه کشی و راهسازی، به امرار معاش خانواده کمک می کرد. او هم چنین در رشته های پزشکی، ریاضیات و ستاره شناسی به تحصیلات دانشگاهی پرداخت. شرکت راه سازی فرانسوی که وی در آنجا مشغول کار بود، به پاس قدردانی از زحماتش او را برای ادامه تحصیل به فرانسه اعزام کرد. هم زمان با تحصیل در رشته معدن، در راه آهن برقی فرانسه مشغول به کار گردید و پس از پایان تحصیل در این رشته، کار خود را در معادن آهن شمال فرانسه و معادن زغال سنگ ایالت سار آغاز کرد. حسابی در دانشگاه سوربن فرانسه، در رشته فیزیک به تحصیل و تحقیق پرداخت. در سال ۱۹۲۷م در سن بیست و پنج سالگی دانشنامه دکترای فیزیک خود را، با ارائه رساله ای تحت عنوان "حساسیت سلول های فتوالکتریک" با درجه عالی دریافت نمود. برخی مدعی اند محمود حسابی تنها شاگرد ایرانی آلبرت اینشتین بوده است. حسابی در دانشگاه پرینستون آمریکا تحت نظر پروفسور انیشتین، فرضیاتی درباره "بی نهایت بودن ذرات" و "عبور نور از مجاورت ماده" ارائه نمود. وی، با اندوخته عالی تحصیل و کسب مدارج عالی تحصیلی و علمی در چندین رشته مهندسی و مطالعات جامع در علوم پایه به عنوان اولین فردی که در ایران دارای دکترای فیزیک بود، به کشور

بازگشت. وی برای نخستین بار، موضوع پیشرفت‌های اتمی جهان را در ایران مطرح و توجه افراد را به این مهم جلب کرد که ایران نباید در این رشته علمی، که ترقی آینده جهان بدان وابسته است، از سایر کشورها عقب بماند. بی‌شک می‌توان پروفیسور محمود حسابی را اولین پایه‌گذار انرژی اتمی ایران دانست. حسابی علاوه بر زبان فارسی، به چهار زبان زنده دنیا یعنی عربی، فرانسوی، انگلیسی و آلمانی نیز تسلط داشت و هم‌چنین در تحقیقات علمی خود از زبان‌های سانسکریت، لاتین، یونانی، پهلوی (زبان ایرانیان باستان)، اوستایی، ترکی، ایتالیایی و روسی استفاده می‌نمود. نشان "اوفیسیه دولالژیون دونور" و هم‌چنین نشان "کومان‌دور دولالژیون دونور"، بزرگ‌ترین نشان‌های کشور فرانسه، به وی اهدا گردید. پروفیسور حسابی از سوی جامعه علمی جهان به‌عنوان "مرد اول علمی جهان" در سال ۱۹۹۰م برگزیده و در کنگره شصت سال فیزیک ایران در سال ۱۳۶۶ش نیز ملقب به "پدر فیزیک ایران" گردید. پروفیسور سیدمحمود حسابی سرانجام در تاریخ دوازدهم شهریورماه سال ۱۳۷۱ هجری شمسی در بیمارستان دانشگاه ژنو به هنگام معالجه قلبی، در سن ۹۰ سالگی دار فانی را وداع گفت و بنا به خواسته خودش، در آرامگاه خانوادگی در شهر دانشگاهی تفرش به خاک سپرده شد. عمده خدمات پروفیسور محمود حسابی به شرح زیر است: - اولین نقشه برداری فنی و تخصصی کشور (راه بندرلنگه به بوشهر) - اولین راه‌سازی مدرن و علمی ایران (راه تهران به شمشک) - اولین مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران - پایه‌گذاری اولین مدارس عشایری کشور - پایه‌گذاری دارالمعلمین عالی - پایه‌گذاری دانشسرای عالی - ساخت اولین رادیو در کشور - راه‌اندازی اولین آنتن فرستنده در کشور - راه‌اندازی اولین مرکز زلزله‌شناسی کشور - راه‌اندازی اولین رآکتور اتمی سازمان انرژی اتمی کشور - راه‌اندازی اولین دستگاه رادیولوژی در ایران - محاسبه و تعیین ساعت ایران - پایه‌گذاری اولین بیمارستان خصوصی در ایران، به‌نام بیمارستان گوهرشاد - شرکت در پایه‌گذاری فرهنگستان ایران و ایجاد انجمن زبان فارسی - تدوین اساسنامه طرح تأسیس دانشگاه تهران - پایه‌گذاری دانشکده فنی دانشگاه تهران - پایه‌گذاری دانشکده علوم دانشگاه تهران - پایه‌گذاری شورای عالی معارف - پایه‌گذاری مرکز عدسی‌سازی اپتیک کاربردی در دانشکده علوم دانشگاه تهران - پایه‌گذاری بخش آکوستیک در دانشگاه و اندازه‌گیری فواصل گام‌های موسیقی ایرانی - پایه‌گذاری انجمن موسیقی ایران و مرکز پژوهش‌های موسیقی - پایه‌گذاری و برنامه‌ریزی آموزش نوین ابتدایی و دبیرستانی - پایه‌گذاری موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران - پایه‌گذاری مرکز تحقیقات اتمی دانشگاه تهران - پایه‌گذاری سازمان انرژی اتمی ایران - پایه‌گذاری اولین رصدخانه نوین در ایران - پایه‌گذاری مرکز مدرن تعقیب ماهواره‌ها در شیراز - پایه‌گذاری مرکز مخابرات اسدآباد همدان - پایه‌گذاری کمیته پژوهشی فضای ایران - ایجاد اولین ایستگاه هواشناسی کشور (در ساختمان دانشسرای عالی) - تدوین اساسنامه و تأسیس مؤسسه ملی استاندارد - تدوین آئین‌نامه کارخانجات نساجی کشور و رساله چگونگی حمایت دولت در رشد این صنعت - پایه‌گذاری واحد تحقیقاتی صنعتی سغدایی - راه‌اندازی اولین آسیاب آبی تولید برق (ژنراتور) در کشور - ایجاد اولین کارگاه‌های تجربی در علوم کاربردی در ایران - ایجاد اولین آزمایشگاه علوم پایه در کشور

به سلطنت رسیدن "طغرل بیک" اولین پادشاه سلسله‌های سلجوقیان در نیشابور (429 ق)

سلجوقیان که نسب ایشان به سلجوق بن دقاق می‌رسد، طایفه‌ای از ترکمانان غز بودند که در روزگار سامانیان، در دشت‌های خوارزم و سواحل دریای خزر سکونت داشتند. در حدود سال 416 ق، ترکمانان سلجوقی در ماوراءالنهر سر به عصیان برداشتند ولی از محمود غزنوی شکست خورده، تار و مار شدند. پس از مرگ سلطان محمود غزنوی، در سال 426 ق، قریب ده هزار تن از جنگاوران سلجوقی به سرکردگی طغرل بیک و دیگران از ماوراءالنهر به حدود خراسان آمدند و با سلطان مسعود غزنوی درگیر شدند. این جنگ و جنگ‌های بعدی به ضعف و شکست مسعود غزنوی انجامید. سرانجام طغرل بیک در سال 429 ق به نیشابور آمد و بر تخت سلطنت نشست. امضای قرارداد سیاسی "عگا" در جریان جنگ‌های صلیبی (587 ق)

در جریان جنگ‌های صلیبی بین مسلمانان و جنگجویان مسیحی، قرارداد سیاسی "عگا" برای تسلیم شهر "عگا" به مسیحیان و استرداد سه هزار اسیر مسلمان، بین مسلمانان و مسیحیان به امضا رسید. ولی مسیحیان، اسیران مسلمان را کشته و دوباره جنگ‌های صلیبی آغاز شد که با شکست مسیحیان پایان یافت. شهر عگا در سال پانزدهم هجری توسط مسلمانان فتح شده بود اما در سال 497 ق به تسخیر فرنگی‌ها درآمد. این شهر در سال 583 ق توسط صلاح‌الدین ایوبی از صلیبیون باز پس گرفته شد ولی در سال 587 ق باز هم به چنگ فرنگی‌ها افتاد و تاکنون در دست آنان باقی مانده است. آغاز حمله ارتش "ناپلئون بُناپارت" به سرزمین شام (1799م)

در پی تصرف مصر در ژوئیه 1798م توسط ناپلئون بُناپارت فرمانده ارتش فرانسه، وی حمله به سرزمین شام که متشکل از سوریه، لبنان، اردن و فلسطین بود را آغاز کرد. تهاجم ناپلئون به مصر برای ضربه زدن به انگلیس در مستعمرات این کشور بود. اما دلیل حمله ناپلئون به شام که بخشی از قلمرو امپراتوری عثمانی به شمار می‌رفت، اعلان جنگ پادشاه عثمانی به فرانسه بود. در این حمله که در 23 فوریه 1799م انجام شد، اگر چه ناپلئون در ابتدا، پیروزی‌هایی به دست آورد، اما به دلیل حمایت انگلیس و روسیه از عثمانی و هم‌چنین وخامت اوضاع در فرانسه، وی ناچار شد به کشورش بازگردد. از دیگر دلایل عقب‌نشینی فرانسه، عملکرد سلطان عثمانی بود که با

آغاز دوره خلافت خود، دست به اصلاحات داخلی زده بود و به ویژه ضمن ساماندهی و تجهیز ارتش عثمانی، با ساخت کشتی و اسلحه و به ویژه توپخانه، ارتشی مجهز فراهم آورده بود. هم‌چنین در زمان وی اولین دوره آموزش نظامی به سبک نوین نیز انجام شده بود. جنگ فرانسه و عثمانی در شام، در نهایت با عقب‌نشینی و شکست ارتش فرانسه به پایان رسید.